

Tolletaten

Sendt per e-post til post@toll.no

DERES REF.: 23/43951

VÅR REF.: 334354

DATO: 30. april 2024

Høring om endringer i vareførselsforskriften - Digitoll - Del 4

1 Innledning

Advokatforeningens tillitsvalgte advokater utfører et omfattende frivillig og ulønnet arbeid for å ivareta rettsstaten, rettsikkerheten og menneskerettighetene. En del av dette arbeidet består i å utarbeide høringsuttalelser.

Advokatforeningens høringsarbeid er organisert i 27 lovutvalg og 13 faste utvalg, oppdelt etter særskilte rettsområder og rettslige interesseområder. Om lag hundre høringsuttalelser utarbeides av Advokatforeningens tillitsvalgte advokater hvert år.

Alle våre høringsuttalelser er forfattet av advokater med ekspertise innenfor det rettsområdet som lovforslaget gjelder. En ekspertise som ikke er hentet kun fra juridisk teori, men fra advokatenes praktiske erfaring med å bistå sine klienter – i den norske rettsstatens hverdag. Denne høringsuttalelsen er skrevet ut fra Advokatforeningens ønske om å bidra til gode lovgivningsprosesser, og gode lover.

2 Sakens bakgrunn

Det vises til Tolletatens høringsnotat datert 1. februar 2024. Fristen for å sende inn høringsuttalelse er 30. april 2024.

Høringen gjelder forslag til endringer i vareførselsforskriften i forbindelse med innføring av Digitoll.

Dette høringssvaret er i hovedsak utarbeidet av Advokatforeningens lovutvalg for avgiftsrett. Lovutvalget består av Cecilie Aasprong Dyrnes (leder), Trond Egil Egebakken, Kari-Ann Mosti, Frode Heggdal Larsen og Nils Flesland Bull.

3 Nærmere om forslaget

Bakgrunnen for høringen er forslag til enkelte endringer i vareførselsforskriften knyttet til innføring av Digitoll som blir obligatorisk for vareinnførsel fra og med 1. april 2025. Høringen er en oppfølging av tidligere høringer og er den fjerde i rekken knyttet til Digitoll.

Tolletaten foreslår i høringsnotatet flere tiltak som blant annet skal avhjelpe i omstillingsperioden frem til direktekjøringsordningen fases ut og det innføres hovedregel om krav til digital melde- og opplysningsplikt 1. april 2025. Enkelte av tiltakene krever endringer i vareførselsforskriften

Advokatforeningene vil uttale seg om følgende punkter i høringen;

- Punkt 10 «Ny tollagerordning – Midlertidig tollager»
- Punkt 11 «Regulering av unntaksordning

4 Advokatforeningens kommentarer til forslaget

Innledningsvis skal det nevnes at Advokatforeningen er positiv til Tolletatens arbeid med digitalisering av informasjonsflyten knyttet til vareførselen over landegrensen. Vi er også positive til at Tolletaten foreslår endringer som skal sikre at transport over landegrensen ikke stopper pga. manglende informasjon og dokumentasjon for innførsel.

Ved utarbeidelsen av et nytt regelverk er Advokatforeningen opptatt at regelverket må være praktikabelt og mulig å etterleve for næringslivet. De to nye reglene som foreslås innført: «midlertidig tollager» og den spesielle unntaksordningen, er positive bidrag til å lette næringslivets byrder i forbindelse med innførsel av varer under Digitoll. Samtidig ser Advokatforeningen utfordringer i forslagene som legges frem.

Som nevnt i vårt hørings svar om ny tollovgivning fra november 2022¹, er Advokatforeningen opptatt av at det nye regelverket for tollbehandling i tilstrekkelig grad er harmonisert med tilsvarende regelverk i EU. Bakgrunnen for dette er at mange av aktørene som er involvert ved vareinnførsel til Norge er etablert i EU.

Det er derfor positivt at Tolletaten i høringsnotatet punkt 10.4 viser til tilsvarende unntaksordning i EUs tollkodeks, dvs. («temporary storage»), jf. UCC seksjon 3 «temporary storage».

I EUs tollkodeks er det imidlertid lagt opp til betydelig større fleksibilitet for «temporary storage» enn det som det legges opp til for ordningene «midlertidig tollager» og «unntaksregelen» under Digitoll.

Når Tolletaten foreslår nye sikkerhetsventiler i tollforskriften § 3-1-3 (unntaksregelen) og § 4-4-1 tredje ledd og (midlertidig tollager E), mener Advokatforeningen at ordningene bør være mer fleksible enn det som det legges opp til i høringsnotatet.

For midlertidig tollager E, gjelder dette både tidsfristen på 6 dager og detaljnivået på opplysningene som kreves fremlagt.

I forhold til opplysningene, som i høringsrunden i 2022 ble påpekt som for omfattende, er det kun gitt én lettelse i forhold til varenummer og fakturert beløp. Utfordringen er at det er korte ledetider ved transport f.eks. fra Sverige til Norge, som gjør at handelsfaktura fra leverandør ofte mangler. Med detaljnivået som det legges opp til for midlertidig tollager E, mener Advokatforeningen at det ikke er tatt høyde for de utfordringene som kan oppstå når f.eks. handelsfaktura mangler.

Når EU har en 90 dagers frist for «temporary storage», mener vi Tolletaten burde vurdert hvilken begrunnelse som ligger bak denne fristen i EU og hvorfor tilsvarende sikkerhetsventil i Norge skal være vesentlig snevrere. Det grunn til å tro at de samme hensynene gjør seg gjeldende på dette området ved import til EU, som til Norge.

¹ [Advokatforeningens hørings svar av 1. november 2022](#)

I høringsnotatet nevnes det at når fristen på 6 dager er utgått, kan varene ved behov deklarerer på nytt for en annen type tollager. Det naturlige vil da være at tollager A eller B benyttes.

For disse tollagertyperne er det imidlertid krav om varenummer, som i praksis ofte vil være en opplysning som mangler. Hvilke alternativer de næringsdrivende har da er ikke utredet.

Videre mener vi at midlertidig tollager også bør gjelde restriksjonsbelagte varer. Hvis ikke vil en betydelig del av innfortollingene til Norge ikke være omfattet av ordningen, bl.a. gjelder dette næringsmidler.

I dag omfattes næringsmidler av direktekjøringsordningen og mulighetene for kontroll vil uansett bli betydelig bedre med informasjonsflyten som følger av Digitoll, enn hva tilfellet er i dag. Den nye tollagerordningen vil gi myndighetene kontroll på hvor de restriksjonsbelagte varene befinner seg, som kan muliggjøre inspeksjon og spesiell overvåkning dersom det er ønskelig.

Når det gjelder den andre unntaksordningen, dvs. unntaket fra umiddelbar tollbehandling (ny § 3-1-3 i vareførselsforskriften), mener vi at ordningen som foreslås er for snever.

Følgende fremgår øverst på side 41 om ordningen:

«Foreslått unntaksordning er ikke en lettelse i plikten til tollbehandling eller en rettighet for næringslivet, men en mulighet for Tolletaten til å regulere trafikken på grensetollstedene.»

Advokatforeningen ser en utfordring ved at det uttrykkelig nevnes at ordningen ikke er en rettighet for næringslivet.

Ser man dette i sammenheng med de detaljerte kravene til informasjon for tollager E (midlertidig tollager) og tidsfristen på 6 dager, er Advokatforeningen bekymret for at de to sikkerhetsventilene ikke i tilstrekkelig grad vil avbøte den store endringen Digitoll vil innebære for næringslivet.

Avslutningsvis vil vi også nevne at vi oppfordrer Tolletaten til å jobbe aktivt med å legge til rette for en webbløsning, der sjåførene selv kan rapportere inn endringer i informasjonen underveis fra lastning i utlandet til grensepassering.

Det er åpenbart at det kan komme behov for endringer i informasjonen under transport fra utenlandsk leverandør til norsk grense. Videre skjer et betydelig antall grensepasseringer utenom vanlige åpningstider for spedisjonsselskapene som har anledning til å gjøre endringene gjennom API-løsningen det legges opp til. Samtidig underlegges sjåføren under Digitoll et personlig ansvar for at opplysningene er riktige.

Dersom sjåførene ikke skal ha mulighet til å rette opp eventuell feil gjennom en webbløsning, vil dette etter Advokatforeningens syn utgjøre et rettssikkerhetsproblem.

Jon Wessel-Aas
leder

Vennlig hilsen

Merete Smith
generalsekretær